

SAŽETAK PRESUDE

A. M. PROTIV FRANCUSKE OD 12. SRPNJA 2016. GODINE ZAHTJEV BR. 56324/13

Ispitivanje zakonitost naloga o zadržavanju stranca nije bilo sveobuhvatno

ČINJENICE

Podnositelj je napustio Tunis za vrijeme „Revolucije jasmina“ te je tijekom veljače 2011. godine nezakonito ušao na državni teritorij Francuske. Dana 4. ožujka 2011. godine, francuska policija ga je uhitila te mu je uručila dva naloga: nalog za deportaciju i nalog za zadržavanje. Upravni sud u Pau, potvrdio je zakonitost navedenih naloga. Nalog o deportaciji iz nepoznatih razloga tada nije izvršen, a podnositelj je pušten na slobodu.

Dana 7. listopada 2011. godine, podnositelj je ponovno uhićen te mu je uručen nalog o zadržavanju radi izvršenja naloga o deportaciji. Podnositelj je dana 9. listopada 2011. godine prigovorio zakonitosti naloga o zadržavanju, povodom čega je zakazano ročište za dan 11. listopada 2011. godine u 13.00 sati. Međutim, podnositelj je ranije tog istog dana (u 04.00 sata) deportiran u Tunis te nije bio u mogućnosti prisustvovati ročištu. Podnositeljev odvjetnik je zatim podnio žalbu Upravnom sudu u Bordeauxu koji je presudom stavio izvan snage nalog za zadržavanje od dana 7. listopada 2011. godine, uz naznaku da se time ne zadržava izvršenje samog naloga o deportaciji od 5. ožujka 2011. Dana 4. ožujka 2013. godine, *Conseil d'Etat* ukinuo je presudu Upravnog suda u Bordeauxu te je odlučujući o meritumu odbio podnositeljeve prigovore.

PRIGOVORI

Podnositelj je prigovorio da nije imao na raspolaganju učinkovito pravno sredstvo, u smislu članka 5. stavka 4. Konvencije, kojim bi osporio zakonitost naloga o zadržavanju, te da je ispitivanje zakonitosti tog naloga od strane upravnog suda bilo restriktivno.

OCJENA SUDA

Sud je podnositeljeve prigovore ispitivao u odnosu na razdoblje od tri i pol dana tijekom kojih je podnositelj bio zadržan neposredno prije deportacije u Tunis. Sud je ispitivao učinkovitost žalbe protiv naloga o zadržavanju u smislu članka 5. Konvencije, budući da je taj pravni lijek predstavljao jedino raspoloživo pravno sredstvo koje je podnositelj mogao koristiti radi osporavanja zakonitosti navedenog naloga.

Sud je ponovio da nikada od tuženih država nije zahtijevao da pravni lijekovi iz članka 5. stavka 4. Konvencije imaju suspenzivni učinak u pogledu zadržavanja. Takav zahtjev bi zapravo doveo do produljenja situacije koju stranac podnošenjem pravnih lijekova protiv odluke o zadržavanju želi okončati, te do odgode izvršenja konačne odluke o deportaciji čija zakonitost je kao što je to bio slučaju u ovom predmetu, možda već prethodno ispitana.

S druge strane, Sud zahtijeva da domaći sudovi izvrše sveobuhvatan nadzor zakonitosti zadržavanja. Opseg tog nadzora ne bi smio dovesti do toga da sud koji ocjenjuje zakonitost naloga zamjenjuje svoj stav sa stavom tijela koje je nadležno za donošenje naloga o zadržavanju, već da domaći sud sukladno zahtjevima čl. 5. st. 4. Konvencije, ispituje zakonitost zadržavanja u svjetlu domaćeg mjerodavnog prava, Konvencije, temeljnih konvencijskih načela i svrhe ograničenja koju propisuje čl. 5. st. 1. Konvencije.

Sud je utvrdio da je opseg ispitivanja zakonitosti naloga o zadržavanju od strane upravnih sudova bio isključivo ograničen na ispitivanje je li nalog o zadržavanju izdalo nadležno tijelo, koji su bili razlozi za njegovo izdavanje te je li zadržavanje bilo nužno. S druge strane, upravni sudovi nisu bili ovlašteni ispitivati zakonitost mjera koje su prethodile zadržavanju (okolnosti u kojima je donesen nalog o deportaciji) i na temelju kojih je došlo do izdavanje naloga o zadržavanju. Stoga nisu bili u mogućnosti ispitati jesu li okolnosti u kojima je donesen nalog o deportaciji, i koje su potom dovele do zadržavanja bile u skladu s domaćim mjerodavnim pravom i ciljem čl. 5. Konvencije, a to je zaštita pojedinaca od proizvoljnog postupanja. Stoga, budući da domaći sudovi nisu bili nadležni ispitati zakonitost niza odluka koje su dovele do zadržavanja, Sud je utvrdio da nadzor upravnih sudova nije bio sveobuhvatan.

Slijedom navedenog, Sud je utvrdio kako podnositelj nije na raspolaganju imao učinkovito pravno sredstvo u smislu čl. 5. st. 4. Konvencije te da je stoga došlo do povrede navedenog članka.

PRAVIČNA NAKNADA

Budući da podnositelj nije od Suda zatražio pravičnu naknadu, ista mu nije ni dodijeljena.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.